

Biogasanläggning och komposteringsanläggning – krav för godkännande samt krav på verksamheten

Detta dokument är en sammanställning av delar ur

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter), och
- Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 av den 25 februari 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen.

Dokumentet visar utdrag ur ovan nämnda förordningar och är avsett att vara ett hjälpmedel.

Om texten i någon del visar sig inte överensstämma med lagstiftningen hänvisas till aktuell lagstiftning.

Med ”den behöriga myndigheten”/”behörig myndighet” avses Jordbruksverket om inget annat anges.

För in- och utförsel till och från Sverige finns i vissa fall särskilda regler. Ta kontakt med Jordbruksverket om detta är aktuellt.

Biogasanläggning och komposteringsanläggning – krav för godkännande samt krav på verksamheten

För att leva upp till gällande lagstiftning på abp-området (se sidan 1) ska den driftsansvarige och anläggningen uppfylla följande:

Grundläggande generella krav¹

Den driftansvarige² ska i registrerings syfte innan denne inleder verksamhet till den behöriga myndigheten anmäla alla anläggningar som denne har kontroll över och som på något sätt kommer att framställa, transportera, hantera, bearbeta, lagra, släppa ut på marknaden, distribuera, använda eller bortskaffa animaliska biprodukter³ eller därav framställda produkter, samt tillhandahålla den behöriga myndigheten information om vilken kategori av animaliska biprodukter eller därav framställda produkter som denne kommer att ha under sin kontroll, vilken typ av verksamhet som kommer att bedrivas med användning av animaliska biprodukter eller därav framställda produkter⁴ som utgångsmaterial.

Den driftansvarige ska vidare tillhandahålla den behöriga myndigheten aktuella uppgifter om dessa anläggningar samt anmäla till den behöriga myndigheten alla större ändringar i verksamheten, såsom eventuell nedläggning av befintlig anläggning.

Den driftansvarige ska, så snart denne framställt animaliska biprodukter eller därav framställda produkter, identifiera produkterna och se till att de hanteras i enlighet med denna förordning.

Den driftansvarige ska, i de företag som står under deras kontroll, se till att animaliska biprodukter eller därav framställda produkter under alla skeden av insamling, transport, hantering, behandling, omvandling, bearbetning, lagring, utsläppande på marknaden, distribution, användning och bortskaffande uppfyller de krav i denna förordning som är av relevans för verksamheten.

¹ Hämtat ur artikel 4, 25, 28 och 29 i förordning (EG) nr 1069/2009.

² Enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 1069/2009: *driftansvarig*: de fysiska eller juridiska personer som har faktisk kontroll över en animalisk biprodukt eller därav framställd produkt, däribland transportörer, handlare och användare.

³ Enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 1069/2009: *animaliska biprodukter*: hela kroppar eller delar av kroppar från djur, produkter av animaliskt ursprung eller andra produkter som fås från djur och inte är avsedda som livsmedel, inbegripet ägg, embryon och sperma.

⁴ Enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 1069/2009: *framställda produkter*: produkter som framställts genom en eller flera behandlingar, omvandlingar eller steg i bearbetningen av animaliska biprodukter.

Egenkontroller

Den driftansvarige ska inrätta, tillämpa och upprätthålla egenkontroller för att övervaka efterlevnaden av förordningen. Denne ska se till att inga animaliska biprodukter eller därav framställda produkter som misstänks eller påvisas inte följa förordningen sänds från anläggningen för annat än bortskaffande.

System för faroanalys och kritiska styrpunkter

Den driftansvarige ska inrätta, tillämpa och upprätthålla ett eller flera permanenta skriftliga förfaranden som bygger på principerna för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP).

Denne ska framför allt

- a) identifiera de faror som måste förebyggas, elimineras eller reduceras till en acceptabel nivå,
- b) identifiera kritiska styrpunkter i det steg eller de steg där kontroll är nödvändig för att förebygga eller eliminera en fara eller för att reducera den till en acceptabel nivå,
- c) fastställa kritiska gränser vilka skiljer acceptabelt från icke-acceptabelt i de kritiska styrpunkterna i syfte att förebygga, eliminera eller reducera identifierade faror,
- d) inrätta och genomföra effektiva förfaranden för att övervaka de kritiska styrpunkterna,
- e) fastställa vilka korrigerande åtgärder som ska vidtas när övervakningen visar att en kritisk styrpunkt inte är under kontroll,
- f) inrätta förfaranden för att kontrollera att de åtgärder som avses i leden a–e är fullständiga och effektiva; kontrollförfarandena ska genomföras regelbundet,
- g) upprätta dokumentation och register avpassade efter företagets art och storlek för att visa att de åtgärder som avses i leden a–f tillämpas effektivt.

När en förändring sker av en produkt, process eller i något steg av produktionen, bearbetningen, lagringen eller distributionen, ska den driftansvarige se över sina förfaranden och göra nödvändiga ändringar.

Både animaliska biprodukter av kategori 2 och 3 får rötas eller komposteras.⁵ Det ställs dock i vissa fall krav på förbearbetning av inkommande material (t.ex. måste slaktbiprodukter eller döda djur av kategori 2 genomgå trycksterilisering i godkänd anläggning innan det tas emot).⁶

⁵ Se artikel 13 och 14 i förordning (EG) nr 1069/2009.

⁶ Se artikel 13 i förordning (EG) nr 1069/2009.

Det finns även vissa restprodukter som uppstår vid bearbetning av animaliska biprodukter (även kategori 1) vilka under vissa förutsättningar får rötas. Observera att särskilda regler kan gälla i de fallen.⁷

Här följer de särskilda krav som ställs på anläggningar för rötning respektive kompostering och på verksamhet vid dessa.⁸

KAP. I KRAV FÖR ANLÄGGNINGAR

Avsnitt 1 Biogasanläggningar

1. Biogasanläggningar ska vara utrustade med en enhet för pastörisering/hygienisering som måste passeras av de införda animaliska biprodukterna eller därav framställda produkterna (med en partikelstorlek på högst 12 mm innan de tillförs enheten) och som är utrustad med

- a) installationer för övervakning av att temperaturen hålls på 70 °C i en timme,
- b) anordningar som kontinuerligt registrerar resultaten av mätningarna från övervakningen i punkt a, och
- c) ett lämpligt system för att förebygga otillräcklig upphettning.

2. Genom undantag från punkt 1 är en enhet för pastörisering/hygienisering inte obligatorisk för biogasanläggningar där endast följande omvandlas:

- a) Kategori 2-material som har bearbetats enligt bearbetningsmetod 1.⁹
- b) Kategori 3-material som har bearbetats enligt någon av bearbetningsmetoderna 1–5 eller 7 eller, om det rör sig om material som härrör från vattenlevande djur, enligt någon av bearbetningsmetoderna 1–7.¹⁰

⁷ Se kap. IV avsnitt 3 punkt 1 a iii, 1 b iv, 2 a, 2 b iii och iv, 2 c ii och 3 i bil. IV i förordning (EGU) nr 142/2011.

⁸ Hämtat från artikel 10 och vidare bilaga V i förordning (EU) nr 142/2011.

⁹ Metod 1 beskrivs i kapitel III i bilaga IV i förordning (EU) nr 142/2011 och innebär att materialet måste genomgå en trycksterilisering. Detta ska göras i en anläggning som är godkänd i enlighet med denna lagstiftning. I Sverige är det Jordbruksverket som godkänner dessa anläggningar.

¹⁰ De olika metoderna beskrivs i kapitel III i bilaga IV i förordning (EU) nr 142/2011. Bearbetningen ska göras i en anläggning som är godkänd i enlighet med denna lagstiftning. I Sverige är det Jordbruksverket som godkänner dessa anläggningar.

c) Kategori 3-material som har pastöriserats/hygieniserats i en annan godkänd anläggning¹¹.

d) Animaliska biprodukter som i enlighet med artikel 13 f i förordning (EG) nr 1069/2009 och den här förordningen får spridas på mark utan bearbetning, om den behöriga myndigheten inte anser den medföra risk för spridning av allvarliga överförbara sjukdomar till människor eller djur.¹²

e) Animaliska biprodukter som har genomgått alkalisk hydrolys enligt kapitel IV avsnitt 2.A i bilaga IV.¹³

f) Följande animaliska biprodukter om det har godkänts av den behöriga myndigheten:

i) De animaliska biprodukter som avses i artikel 10 f i förordning (EG) nr 1069/2009 och som har bearbetats enligt definitionen i artikel 2.1 m i förordning (EG) nr 852/2004 vid den tidpunkt när de är avsedda för andra ändamål än som livsmedel.¹⁴

ii) De animaliska biprodukter som avses i artikel 10 g i förordning (EG) nr 1069/2009.¹⁵

iii) Animaliska biprodukter som ska omvandlas till biogas och om rötresten därefter komposteras, bearbetas eller bortskaffas i enlighet med den här förordningen.

g) Bearbetad frass¹⁶ som har bearbetats i enlighet med kapitel I avsnitt 2 led b i bilaga XI.

¹¹ Detta ska göras i en anläggning godkänd enligt denna lagstiftning som en anläggning för mellanhantering av animaliska biprodukter. I Sverige är det Jordbruksverket som godkänner dessa anläggningar.

¹² Det rör sig om kategori 2-material i form av naturgödsel, från mag- och tarmsystemet avskilt mag- och tarminnehåll, mjölk, mjölkbaserade produkter och råmjölk. Vad som kan anses kunna medföra risk för spridning av allvarliga överförbara sjukdomar till människor eller djur i detta fall tydliggörs i 2 kap 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2026:2) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur.

¹³ Förekommer inte i Sverige i dag.

¹⁴ Detta är livsmedel som genomgått en bearbetning eller behandling så att de varit lämpliga att äta i befintligt skick innan de övergått till att vara en animalisk biprodukt av kategori 3.

¹⁵ Kortfattat är detta foder med animaliska beståndsdelar som av någon anledning inte ska användas som foder, men som inte anses innebära någon risk.

¹⁶ Enligt bilaga I i förordning (EU) nr 142/2011 är frass en blandning av exkrementer från odlade insekter, fodersubstrat, delar av odlade insekter och döda ägg, med ett innehåll av döda odlade insekter på högst 5 volymprocent och högst 3 viktprocent.

3. Om produktionsdjur hålls i anslutning till eller i närheten av biogasanläggningen, och anläggningen inte enbart använder naturgödsel, mjölk eller råmjölk från dessa djur, ska anläggningen vara placerad på ett visst avstånd från det område där djuren hålls.

Avståndet ska fastställas så att det säkerställs att biogasanläggningen inte medför några oacceptabla risker för att sjukdom överförs till människor eller djur.

Under alla omständigheter ska biogasanläggningen och djuren samt deras foder och strö hållas fullständigt åtskilda, där så är nödvändigt med hjälp av staket.

4. Varje biogasanläggning ska antingen ha ett eget laboratorium eller anlita ett externt laboratorium. Laboratoriet ska ha utrustning för de analyser som krävs och ha godkänts av den behöriga myndigheten, ha ackrediterats enligt internationellt erkända standarder eller regelbundet kontrolleras av den behöriga myndigheten.

Avsnitt 2 Komposteringsanläggningar

1. Komposteringsanläggningar ska vara utrustade med en sluten komposteringsreaktor eller förslutet utrymme som de införda animaliska biprodukterna eller därav framställda produkterna måste passera och med följande:

- a) installationer för övervakning av temperatur och tid;
- b) anordningar som, i tillämpliga fall kontinuerligt, registrerar resultaten av mätningarna från övervakningen i punkt a;
- c) ett lämpligt säkerhetssystem för att förebygga otillräcklig upphettning.

2. Genom undantag från punkt 1 får andra typer av komposteringsystem tillåtas¹⁷ under förutsättning att de

a) sköts på ett sådant sätt att allt material i systemet uppnår parametrarna för tid och temperatur och att parametrarna i tillämpliga fall övervakas kontinuerligt, eller

b) endast omvandlar material som avses i avsnitt 1 punkt 2, och

c) uppfyller alla övriga relevanta krav i den här förordningen.

3. Om produktionsdjur hålls i anslutning till eller i närheten av komposteringsanläggningen, och anläggningen inte enbart använder naturgödsel,

¹⁷ Av Jordbruksverket.

mjölk eller råmjölk från dessa djur, ska anläggningen vara placerad på ett visst avstånd från det område där djuren hålls.

Avståndet ska fastställas så att det säkerställs att komposteringsanläggningen inte medför några oacceptabla risker för att sjukdom överförs till människor eller djur.

Under alla omständigheter ska komposteringsanläggningen och djuren samt deras foder och strö hållas fullständigt åtskilda, där så är nödvändigt med hjälp av staket.

4. Varje komposteringsanläggning ska antingen ha ett eget laboratorium eller anlita ett externt laboratorium. Laboratoriet ska ha utrustning för de analyser som krävs och ha godkänts av den behöriga myndigheten, ha ackrediterats enligt internationellt erkända standarder eller regelbundet kontrolleras av den behöriga myndigheten.

KAP. II HYGIENKRAV

1. Animaliska biprodukter ska omvandlas så snart som möjligt efter ankomsten till anläggningen. De ska lagras på ett ändamålsenligt sätt fram till behandlingen.

2. Behållare, kärl och fordon som använts för transport av obehandlat material ska rengöras och desinficeras i ett särskilt utrymme.¹⁸ Utrymmet ska vara så placerat eller utformat att det inte finns någon risk för kontaminering av behandlade produkter.

3. Förebyggande åtgärder mot fåglar, gnagare, insekter och andra skadegörare ska vidtas systematiskt. För detta ska det finnas ett dokumenterat program för bekämpning av skadegörare.

4. Det ska ha införts dokumenterade rengöringsrutiner för alla delar av anläggningen. Det ska finnas lämplig utrustning för rengöring och lämpliga rengöringsmedel.

5. Hygienkontrollen ska omfatta regelbundna inspektioner av miljön och utrustningen. Inspektionsscheman och resultat ska vara väl dokumenterade.

6. Installationer och utrustning ska hållas i gott skick och mätutrustningen ska kalibreras regelbundet.

7. Rötrest och kompost ska hanteras och lagras på biogas- eller komposteringsanläggningen på ett sådant sätt att återkontaminering förhindras.

¹⁸ I den engelska texten används ”designated area” varför Jordbruksverket inte kräver att rengöringen ska ske inomhus om den kan göras på ett säkert sätt.

KAP. III PARAMETRAR FÖR OMVANDLING

Avsnitt 1 Standardparametrar för omvandling

1. Kategori 3-material som används som råvara i biogasanläggningar som är utrustade med en enhet för pastörisering/hygienisering ska uppfylla följande minimikrav:

- a) Maximal partikelstorlek innan materialet tillförs: 12 mm.
- b) Minimitemperatur för allt material i enheten: 70 °C.
- c) Minimitid i enheten utan avbrott: 60 minuter.

Mjölk, mjölkbaserade produkter, mjölkderivat, råmjölk och råmjölksprodukter som är kategori 3-material får dock användas som råvara i biogasanläggningar utan pastörisering/hygienisering, om den behöriga myndigheten inte anser dem medföra risk för spridning av allvarliga överförbara sjukdomar till människor eller djur.

Minimikraven i punkterna b och c ska även gälla för kategori 2-material som tillförs en biogasanläggning utan föregående bearbetning i enlighet med artikel 13 e ii i förordning (EG) nr 1069/2009.¹⁹

2. Kategori 3-material som används som råvara i komposteringsanläggningar ska uppfylla följande minimikrav:

- a) Maximal partikelstorlek innan materialet tillförs komposteringsreaktorn: 12 mm.
- b) Minimitemperatur för allt material i reaktorn: 70 °C.
- c) Minimitid utan avbrott: 60 minuter.

Minimikraven i leden b och c ska även gälla för kategori 2-material som komposteras utan föregående bearbetning i enlighet med artikel 13 e ii i förordning (EG) nr 1069/2009.²⁰

¹⁹ Det rör sig om naturgödsel, mag- och tarmsystemet (om detta är kat. 3) och dess innehåll, mjölk, mjölkbaserade produkter, råmjölk, ägg och äggprodukter som Jordbruksverket inte anser medför risk för spridning av allvarliga överförbara sjukdomar. Flera av dessa produkter undantas dock från krav på passering av enhet för pasteurisering/hygienisering genom att de omfattas av kapitel 1 avsnitt 1 punkt 2 d i bilaga V i förordning (EU) nr 142/2011 där det hänvisas till art. 13 f i förordning (EG) nr 1069/2009. Men det skulle kunna vara användbart för ägg av kategori 2 som inte bedöms innebära risk för spridning av allvarlig sjukdom.

²⁰ Se kommentar till motsvarande text under punkt 1.

Avsnitt 2 Alternativa parametrar för omvandling

1. Den behöriga myndigheten får tillåta användning av andra parametrar än dem som anges i kapitel I avsnitt 1 punkt 1 och standardparametrarna för omvandling, under förutsättning att den som ansöker om sådan användning visar att dessa parametrar garanterar att biologiska risker reduceras i tillräcklig omfattning. Detta ska omfatta en validering som ska utföras enligt följande krav:

- a) Identifiering och analys av eventuella faror, inklusive effekten av det ingående materialet, på grundval av en uttömmande beskrivning av förhållandena och parametrarna för omvandling.
- b) En riskbedömning med en bedömning av hur de särskilda förhållandena för omvandling i led a uppnås i praktiken i normala och atypiska situationer.
- c) Validering av den avsedda processen genom mätning av den minskade livsdugligheten/infektiviteten hos

- i) endogena indikatororganismer under processen, varvid indikatorn

- kontinuerligt förekommer i råvaran i stora mängder,
 - inte är mindre värmetålig i fråga om omvandlingens letala aspekter än de patogener som den ska övervaka, men inte heller betydligt värmetåligare,
 - är relativt enkel att kvantifiera, identifiera och bekräfta förekomst av,

eller

- ii) en väldefinierad testorganism eller virus under exponering som införs i utgångsmaterialet i ett lämpligt testorgan.

d) Validering av den avsedda processen i led c ska visa att processen kan minska den totala risken på följande sätt:

- i) Vid termiska och kemiska processer uppnås

- en reduktion av *Enterococcus faecalis* eller *Salmonella* Senftenberg (775W, H2S negativ) med 5 log10,
 - en reduktion av smittsam titer av värmetåliga virus, såsom parvovirus, med minst 3 log10, då de identifieras som en relevant fara.

- ii) Vid kemiska processer uppnås dessutom

– en reduktion av resistenta parasiter, såsom ägg av *Ascaris* sp., med minst 99,9 % (3 log10) livsdugliga skeden.

e) Utformande av ett komplett kontrollprogram, inklusive förfaranden för övervakning av hur de processer som avses i led c fungerar.

f) Åtgärder som garanterar kontinuerlig övervakning och tillsyn av de relevanta processparametrar som fastställts i kontrollprogrammet under driften av anläggningen.

Närmare uppgifter om relevanta processparametrar som används i en biogas- eller komposteringsanläggning och om andra kritiska styrpunkter ska registreras och bevaras så att ägare, driftsansvariga eller deras företrädare och den behöriga myndigheten kan övervaka driften på anläggningen.

Den driftansvariga ska på begäran ställa dessa uppgifter till den behöriga myndighetens förfogande.

2. Genom undantag från punkt 1 får den behöriga myndigheten, i väntan på att regler i enlighet med artikel 15.2 a ii i förordning (EG) nr 1069/2009 antas, tillåta andra specifika krav för följande än de som fastställs i detta kapitel, under förutsättning att de garanterar en likvärdig verkan när det gäller reduktion av patogener²¹:

a) Matavfall som används som enda animaliska biprodukt i en biogas- eller komposteringsanläggning.

b) Blandningar av matavfall med följande material:

i) Naturgödsel.

ii) Mag- och tarminnehåll som avskilts från mag- och tarmsystemet.

iii) Mjölk.

iv) Mjölkbaserade produkter.

v) Mjölkderivat.

vi) Råmjölk.

vii) Råmjölksprodukter.

²¹ Det finns således möjlighet att ansöka om att tillämpa andra metoder än de som anges som grundkrav i förordningen. Jordbruksverket ger individuella godkännanden. Rötning och kompostering av matavfall får göras i enlighet med metoder beskrivna i 2 kap. 13 § och vidare i bil. 3 i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2026:2) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur.

viii) Ägg.

ix) Äggprodukter.

x) Animaliska biprodukter enligt artikel 10 f i förordning (EG) nr 1069/2009 som har bearbetats enligt definitionen i artikel 2.1 m i förordning (EG) nr 852/2004.²²

xi) Blandning av animaliska biprodukter som avses i punkt 2 b med material från icke-animaliska biprodukter.

3. Om de material som avses i punkt 2 b eller de framställda produkter som avses i artikel 10 g i förordning (EG) nr 1069/2009²³ är de enda utgångsmaterial av animaliskt ursprung som bearbetas i en biogas- eller komposteringsanläggning, får den behöriga myndigheten tillåta andra specifika krav än de som fastställs i detta kapitel, förutsatt att den behöriga myndigheten

a) inte anser att detta material medför risk för spridning av allvarliga överförbara sjukdomar till människor eller djur,

b) anser rötresten eller komposten vara obearbetat material och ålägger den driftansvariga att hantera dem i enlighet med förordning (EG) nr 1069/2009, med den här förordningen eller, när det gäller kompost eller rötrest som framställts av matavfall, att återvinna eller bortskaffa dem i enlighet med miljölagstiftningen.

4. Driftansvariga får släppa ut rötrest och kompost som har framställts enligt parametrar som den behöriga myndigheten godkänt på marknaden

a) i enlighet med punkt 1,

b) i enlighet med punkterna 2 och 3, dock endast i den medlemsstat där dessa parametrar godkänts.

Avsnitt 3 Krav för rötrest och kompost

1. a) Representativa prover från rötrest eller kompost, som tagits under eller omedelbart efter omvandlingen på en biogasanläggning eller komposteringen på en komposteringsanläggning för att övervaka processen, ska uppfylla följande krav:

²² Detta är livsmedel som genomgått en bearbetning innan de övergått till att vara en animalisk biprodukt av kategori 3.

²³ Kortfattat är detta foder med animaliska beståndsdelar som av någon anledning inte ska användas som foder, men som inte anses innebära någon risk.

Escherichia coli: $n = 5$, $c = 1$, $m = 1\ 000$, $M = 5\ 000$ i 1 g

eller

Enterococcaceae: $n = 5$, $c = 1$, $m = 1\ 000$, $M = 5\ 000$ i 1 g

och

b) Representativa prover från rötrest eller kompost som tagits under lagring eller vid uttag från lagren ska uppfylla följande krav:

Salmonella: Inga fynd i 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

För leden a och b gäller följande:

n = antal prover som ska testas,

m = gränsvärde för antal bakterier; resultatet anses tillfredsställande om antalet

bakterier i samtliga prover inte överstiger m ,

M = maximivärde för antal bakterier; resultatet anses icke tillfredsställande om

antalet bakterier i ett eller flera prover är M eller fler, och

c = antal prover i vilka antalet bakterier får ligga på mellan m och M och proverna trots detta kan godtas, förutsatt att antalet bakterier i övriga prover är högst m .

2. Rötrest eller kompost, utom sådan som avses i led 3 b i avsnitt 2, som inte uppfyller kraven i detta avsnitt ska omvandlas eller komposteras på nytt, och om det gäller Salmonella hanteras eller bortskaffas enligt den behöriga myndighetens anvisningar.

3. När animaliska biprodukter omvandlas till biogas eller komposteras tillsammans med material som inte är av animaliskt ursprung, kan den behöriga myndigheten tillåta driftansvariga att ta representativa prover efter den pastörisering som avses i kapitel I avsnitt 1 punkt 1 a respektive efter den kompostering som avses i avsnitt 2 punkt 1 och innan dessa blandas med material som inte är av animaliskt ursprung, för att övervaka omvandlingen respektive komposteringen av de animaliska biprodukterna.

Här följer de krav som ställs på utsläppande på marknaden och användning av rötrest och kompost.²⁴

²⁴ Hämtat ur art 32 förordning (EG) nr 1069/2009 samt bil. II kapitel II, samt bil. XI kap. I avsnitt 2 och kap. II avsnitt 2 i förordning (EU) nr 142/2011.

Rötresten från omvandling till biogas eller kompost får efter genomgången behandling i enlighet med gällande lagstiftning släppas ut på marknaden och användas som organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel²⁵.

Lagring och transport

Organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel ska efter bearbetning eller omvandling lagras och transporteras korrekt

- a) i bulk under lämpliga förhållanden som förhindrar kontaminering,
- b) förpackade eller i storsäckar, när det gäller organiska gödningsmedel eller jordförbättringsmedel som är avsedda för försäljning till slutanvändare, eller
- c) i lämpliga lagringsutrymmen dit inga produktionsdjur har tillträde, när det gäller lagring på jordbruksföretag.

Användning på vall och bete

När det gäller användning på vall av rötrest och kompost så måste 21 dagar ha gått innan grovfoder skördas där. Samma karenstid på 21 dagar gäller för utsläppande av djur på bete på mark där rötrest eller kompost spridits.

Observera att förutom ovan nämnda krav måste de krav som förordningarna ställer på insamling, transport och spårbarhet uppfyllas. Dessa återfinns bland annat i en sammanställning som ligger på www.jordbruksverket.se under sidan som rör transport

²⁵ *organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel*: olika material av animaliskt ursprung som, vart och ett för sig eller tillsammans, används för att bibehålla eller förbättra växternas näringsförsörjning samt jordens fysikaliska och kemiska egenskaper och biologiska aktivitet. Dessa material kan bestå av naturgödsel, icke-mineraliserad guano, mag- och tarminnehåll, kompost och rötrest.